

Tenslotte komen we dan aan punt vier: De wetenschappelijke taak van de dirigerend-tandarts.

Ook coll. VAN ERP heeft in zijn inleiding dit punt al aangehaald en ik onderschrijf volledig zijn mening, dat daar waar zulks mogelijk is, de gelegenheid moet bestaan om in enigerlei vorm wetenschappelijk werk te verrichten. Dat wetenschappelijk speurwerk op dit sociale terrein ook in Nederland noodzakelijk is, bewijst mijns inziens het antwoord, dat een hoogleraar gaf op een vraag mijnerzijds om opgave van Nederlandse literatuur over de sociale tandheelkunde: „Er is nog maar heel weinig, die literatuur zullen jullie zelf moeten maken”.

Aan het eind gekomen vinden sommigen wellicht dat ik enkele essentiële punten heb vergeten of ergens te weinig nadruk op heb gelegd. Anderen zullen mogelijk van mening zijn dat aan bepaalde punten te veel aandacht is besteed.

Hoe het zij, ik hoop dat er alle aanleiding moge zijn voor de dirigerend-tandartsen (we zijn reeds met ons achtentwintigen in Nederland) om zich in de nabije toekomst nog eens gezamenlijk te beraden over hun taak en functie in de schooltandverzorging.

Hofakker 14, Zuidlaren

BUITENLAND

PROF. DR. GERHARD DOMAGK †

Op 24 april 1964 stierf op 68-jarige leeftijd de internationaal bekende geleerde Prof. Dr. GERHARD DOMAGK, die zich vooral op het gebied van de geneesmiddelleer grote naam heeft gemaakt.

Zijn wetenschappelijke publikaties waren vooral gericht op de lichaamseigene afweerkrachten tegen infectieziekten en het tumorprobleem. Reeds in 1932 ontdekten hij en zijn medewerkers de chemotherapeutische werkzaamheid van de sulfonilamiden (Prontosil), waarmee voor het eerst in de geneeskunde de behandeling en genezing van gevreesde infectieziekten, zoals longontsteking, hersenvliesontsteking, kraamvrouwenkoorts enz. mogelijk werd. Voor deze ontdekking werd DOMAGK in 1939 de Nobelprijs voor fysiologie en geneeskunde toegekend.

Ook op het gebied van de tuberculose-bestrijding maakte hij zich verdienstelijk, o.a. door de ontdekking van isonicotinezuurhydrazide.

In de laatste jaren wijdde hij zich in het bijzonder aan het experimentele kankeronderzoek, met het doel chemotherapeutisch werkzame middelen te vinden. Enige hoopgevende resultaten mocht hij nog beleven.

Het wetenschappelijk werk van DOMAGK, die vroeger ook directeur was van de Farbenfabriken Bayer A.G. vond in de gehele wereld erkenning. In tal van onderscheidingen, o.a. eredoctoraten en erelidmaatschappen, kwam dit tot uiting.

IN MEMORIAM PROF. DR. T. FUJITA

In Tokio, de stad waar hem jaren achtereen de leiding van het ontleedkundig laboratorium was toevertrouwd, is na een smartelijk lijden heengegaan Prof. Dr. T. FUJITA.

In de loop der jaren heeft hij met grote toewijding talrijke problemen der gebits-anatomie bestudeerd. De resultaten daarvan legde hij neer in een lange reeks van publikaties – in de latere jaren veelal in medewerking met zijn leerlingen. Zo wist hij bv. mede op grond van vergelijkend onderzoek de – overigens door slechts weinigen gestelde – vraag te beantwoorden, waarom de wortelstructuur der lactale fronttanden zich kenmerkt door een typische, labiaal gerichte, uitbochtung.

Bovendien vond hij – wij beperken ons hier tot zijn odontologisch werk – gelegenheid een aantal monografieën het licht te doen zien. Slechts voor enkele jaren nog verscheen van zijn hand een Japanse atlas over anomale tandvormen.

FUJITA was meer dan een zeer gezaghebbend Japans geleerde: hij was bovendien een mens van grote fijngevoeligheid, innemendheid en van een even grote bescheidenheid.

Nog slechts weinige jaren terug bezocht hij tijdens een studiereis naar Amerika en Europa ook Amsterdam. Hij bestudeerde daar weken achtereen de odontologische verzamelingen van het anatomisch-embryologisch laboratorium. De uitkomsten van zijn laatste werk zullen helaas postuum moeten verschijnen.

TH. E. DE JONGE

BINNENLAND

DR. TH. E. DE JONGE 50 JAAR TANDARTS

Wie geregeld contact met hem houdt zal nauwelijks kunnen geloven dat men tot de spannende maanden vóór het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog terug moet gaan om de datum te vinden, waarop aan onze altijd jeugdige collega Dr. TH. E. DE JONGE het tandartsdiploma werd uitgereikt. Het Jaarboekje is te dien aanzien echter van een onverbiddelijke objectiviteit. Het staat er onweerlegbaar: 12 juni 1914.

Uit die vër vervolgen tijd stamt tevens des jubilaris wetenschappelijke ambitie, die hem al in zijn studie jaren een terrein deed betreden, dat nog altijd te weinig professionele belangstelling trekt en dat niettemin onvermoede uitzichten opent voor degene, die de moeite wil nemen er zich in te verdiepen: de normale en pathologische anatomie, resp. de antropologie van het gebit. DE JONGE is er van meet af aan door gefascineerd geweest en hij heeft er geen spijt van gehad; hij is zijn eerste liefde tot op de huidige dag trouw gebleven.

Is het dan een wonder dat hij zich in de loop der jaren, mede door zijn vele en uiterst verzorgde publicaties op dit gebied nationaal en internationaal een eerbiedwekkende reputatie heeft verworven? Men zal in de desbetreffende literatuur – althans die uit Europese bron ternauwernood een publicatie aantreffen, welke literatuurlijst zijn naam niet vermeldt.

Het is op deze plaats eigenlijk overbodig aan de uitvoerige beschouwingen over zijn verdiensten, die naar aanleiding van zijn 25-jarig en 40-jarig jubileum in dit Tijdschrift (juni 1939 en 1954) zijn verschenen nog iets toe te voegen, doch het zou jammer wezen wanneer geen melding werd gemaakt van de verheugende omstandigheid, dat collega DE JONGE zich ook thans nog met onverflauwde ijver aan zijn geliefkoosde studie wijdt. Het officiële karakter moge dan al door het overschrijden van de 70-jarige leeftijd aan